Lietas Nr. C73 4412 22
ECLI:LV:ZRT:2022:1111.C73441222.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jelgavā 2022. gada 11. novembrī

Zemgales rajona tiesa: tiesnese K. Zaura
izskatīja rakstveida procesā civillietu /Nosaukums A/ prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] Prasītāja /Nosaukums A/ (turpmāk arī Prasītāja) ir cēlusi tiesā prasību pret /pers. A/ (turpmāk arī Atbildētājs) par parāda piedziņu, lūdzot piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājai no /datums/Patēriņa kredīta līguma Nr. /līguma numurs/, izrietošo parādu 7 956,58 *euro*, tajā skaitā: neatmaksāto aizdevuma summu 6 829,21 *euro*, līgumsodu par procentu samaksas kavējumu 10,23 *euro* par laika periodu no 2019. gada 20. jūlija līdz 2019. gada 18. septembrim, likumiskos procentus 1 100,16 *euro* par laika periodu no 2019. gada 19. septembra līdz 2022. gada 26. maijam, parāda piedziņas izdevumus 16,98 *euro*, kā arī tiesas izdevumus, kā arī atzīt prasītājas tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no nesamaksātās parāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

[1.1] Prasība motivēta ar to, ka /datums/starp Atbildētāju kā aizņēmēju un /Nosaukums B/kā aizdevēju tika noslēgts Patēriņa kredīta līgums Nr. /līguma numurs/(turpmāk arī Līgums), saskaņā ar kuru aizdevējs izsniedza Atbildētājam aizdevumu 9 600 *euro* apmērā, ko Atbildētājs apņēmās atmaksāt kopā ar procentiem par aizdevuma lietošanu saskaņā ar maksājumu grafiku.

Tā kā Atbildētājs neveica aizdevuma atmaksu maksājumu grafikā noteiktajā kārtībā, un šāds kavējums pārsniedza 60 dienas, aizdevējs izmantoja Līguma II daļas 7.4.1. punktā piešķirtās tiesības un vienpusēji atkāpās no Līguma ar /datums/, pieprasot tūlītējo aizdevuma atmaksu.

Saskaņā ar Līguma II daļas 9.2. punktu Atbildētājam ir jāmaksā nokavējuma līgumsods Līguma I daļā noteiktajā apmērā no nokavētās līgumisko aizdevuma lietošanas procentu maksājuma summas par nokavējuma laiku. Ievērojot to, ka Atbildētājs neveica aizdevuma un citu no līguma izrietošo maksājumu atmaksu, atbildētājam ir pienākums maksāt nokavējuma līgumsodu 0,1% apmērā no nokavēto maksājumu summas par katru kavējuma dienu.

Likumiskie nokavējuma procenti ir aprēķināti pamatojoties uz Civillikuma 1756., 1759., 1765. pantu.

[1.2]/datums/ starp /Nosaukums B/ un/Nosaukums A/ tika noslēgts Cesijas līgums Nr. /līguma numurs/, saskaņa ar kuru Prasītāja ieguva prasījuma tiesības uz Atbildētāja no Līguma izrietošajām saistībām ar visām blakus tiesībām un nākotnes prasījumiem.

[1.3] Prasība pamatota ar Civillikuma 1., 1587., 1589., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1759., 1765., 1798., 1801., 1805., 1806., 1811., 1828., 1832., 1835., 1934., 1943., 1946. pantu, Parādu ārpustiesas atgūšanas likuma 6. pantu, Ministru kabineta 2013. gada 29. janvāra noteikumu Nr. 61 "Noteikumi par parāda atgūšanas izdevumu pieļaujamo apmēru un izdevumiem, kuri nav atlīdzināmi" 2. punktu.

[2] Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus par celto prasību nav iesniedzis.

[3] Ar Zemgales rajona tiesas tiesneses 2022. gada 25. jūlija lēmumu (lietas 43. lapa), pamatojoties uz Covid -19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10. panta pirmo daļu, nolemts civillietu izskatīt rakstveida procesā 2022. gada 9. novembrī, par ko paziņots pusēm. Pusēm arī noteikts termiņš iespējamo papildus paskaidrojumu, procesuālu lūgumu iesniegšanai un noraidījuma pieteikšanai tiesnesei.

Tā kā Atbildētājam nav deklarētās dzīvesvietas Latvijā (lietas 33. lapa), tad viņam par lietas izskatīšanas laiku, tiesībām iesniegt paskaidrojumus, lūgumus vai pieteikt noraidījumu tiesnesim ir paziņots ar publikāciju 2022. gada 1. augustā oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis" (lietas 54. lapa).

Nekādi paskaidrojumi, lūgumi vai papildinājumi no lietas dalībniekiem lietā nav saņemti, noraidījums tiesnesei nav pieteikts.

Motīvu daļa

[4] Novērtējot prasības pieteikumā norādītos apstākļus kopsakarā ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem, tiesa uzskata, ka ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

Apmierinot prasību tiesa ir vadījusies no šādiem apsvērumiem.

[4.1] Lietā nodibināts, ka /datums/starp /Nosaukums B/ kā aizdevēju un Atbildētāju /pers. A/ kā aizņēmēju noslēgts Patēriņa kredīta līgums Nr. /līguma numurs/, saskaņā ar kuru Atbildētājam ir izsniegts aizdevums 9 600 *euro,* ar aizdevuma atmaksas termiņu -/datums/(lietas 12.-21. lapa).

Ar lietā iesniegto /datums/ maksājuma uzdevumu (lietas 22. lapa) apstiprinās, ka aizdevums Atbildētājam ir ticis izsniegts Līgumā noteiktajā kārtībā.

[4.2] Ar lietā iesniegtajiem pierādījumiem apstiprinās, ka /datums/aizdevējs ir paziņojis Atbildētājam par vienpusēju atkāpšanos no Līguma, pieprasot veikt aizdevuma nekavējošu atmaksu (lietas 23. lapa).

[4.3] No /datums/ starp /Nosaukums B/kā cedentu un /Nosaukums A/ kā cesionāru noslēgtā Cesijas līguma Nr. /līguma numurs/ izraksta un tā pielikuma Nr. 1 izraksta (lietas 24.-27. lapa) ir konstatējams, ka Prasītājai ir cedētas no Līguma izrietošās prasījuma tiesības pret Atbildētāju.

Atbildētājam ir paziņots par prasījuma tiesību cesiju ar Prasītājas /datums/paziņojumu par kreditora maiņu (lietas 28. lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1793. pantu prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma, vienalga, vai kreditors to noslēdzis uz likumiska pienākuma pamata, vai labprātīgi. Civillikuma 1801. pants nosaka, ka cesijas līgumu starp prasījuma atdevēju kreditoru (cedentu) un to personu, kam to atdod (cesionāru), var noslēgt jebkurā formā. Parādnieka piekrišana, pret kuru prasījums vērsts, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko par to nezin.

Tiesa uzskata, ka Cesijas līgums ir noslēgts atbilstoši Civillikuma prasībām, tādējādi tas ir saistošs pusēm un /Nosaukums A/ ir ieguvusi no Līguma izrietošās prasījuma tiesības pret Atbildētāju.

[4.4] Saskaņā ar Civillikuma 1590. pantu, katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu. Savukārt Civillikuma 1587. pantā noteikts, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1934. pantu ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Civillikuma 1943. pants nosaka, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Civillikuma 1716. panta pirmā daļa nosaka, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā). Savukārt minētā panta trešā daļa nosaka, ka līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Atbilstoši Civillikuma 1717. pantam līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, taču tam jābūt samērīgam un atbilstošam godīgai darījumu praksei. Savukārt Civillikuma 1720. pants nosaka, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Līgumsods ir civiltiesību institūts ar divējādu dabu, no vienas puses tas ir saistības pastiprinājums, no otras puses līgumsods kļūst par atbildības izpausmi, ja pastiprinājums izrādījies nepietiekams (*K. Torgāns. Saistību tiesības. I daļa. Rīga, 2006., 115. lpp*.). Tādējādi Civillikuma izpratnē līgumsods ir saistību tiesību pastiprinājums saistības neizpildīšanas vai pienācīgas neizpildīšanas gadījumā, kas pastiprina konkrētas personas saistību vai nodrošina saistību izpildi un pastāv kā civiltiesisks sods. Līgumsodam ir sodīšanas un zaudējumu atlīdzināšanas funkcija. Tiesiskajās attiecībās, sakarā ar sodoša rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanu, par vispārēju principu ir atzīstams soda samērīguma princips. Konkrētajā gadījumā līgumsods noteikts par saistību nepienācīgu izpildi un tā maksāšanas pienākuma iestāšanās ir pilnībā atkarīga no pašas Atbildētāja rīcības.

Saskaņā ar Līguma Standartinformācijas 4. punktu, no Līguma izrietošo maksājumu kavējumu gadījumā, atbildētājam ir pienākums maksāt līgumsodu 0,1% apmērā no nokavēto maksājumu summas par katru kavējuma dienu.

[4.5] Prasītāja lūdz piedzīt Atbildētāja neatmaksāto aizdevumu neatmaksāto aizdevuma summu 6 829,21 *euro*, līgumsodu par procentu samaksas kavējumu 10,23 *euro* par laika periodu no 2019. gada 20. jūlija līdz 2019. gada 18. septembrim,.

Atbildētājs nav apstrīdējis prasītājas parāda summu, kas apstiprinās ar lietā iesniegto kredīta izrakstu (lietas 9.-11. lapa). Tāpat Atbildētājs nav iesniedzis arī pierādījumus par parada pilnīgu vai daļēju samaksu, kas saskaņā ar Civillikuma 1838. pantu ir Atbildētāja pienākums.

Tiesa atzīst par pamatotu piedzīt no Atbildētāja neatmaksāto aizdevumu 6 829,21 *euro* .

Ņemot vērā to, ka no kredīta izraksta ir redzams, ka Atbildētājs ir Līgumā noteiktos maksājumus aizdevuma summas un procentu samaksai, tiesa atzīst, ka Prasītājai ir tiesības piemērot Līgumā noteiktās soda sankcijas (līgumsodu) pret Atbildētāju par savlaicīgi nesamaksātiem maksājumiem.

Tiesa, izvērtējot tiesību normas par līgumsodu kopsakarā ar taisnīguma un samērīguma principu, kā arī pamatparāda apmēru, nonāk pie atzinuma, ka līgumsods 10,23 *euro* apmērā, kas ir aprēķināts par laika periodu no 2019. gada 20. jūlija līdz 2019. gada 18. septembrim, un sastāda mazāk kā 10% no galvenā parāda summas, ir vērtējams kā samērīgs un taisnīgs. Tiesai nav pamata atzīt, ka būtu pārkāptas Atbildētāja, kā patērētāja tiesības. Līdz ar to tiesa atzīst, ka prasība daļā par līgumsoda piedziņu ir apmierināma un no Atbildētāja Prasītājas labā ir piedzenams līgumsods Prasītājas pieprasītajā apmērā.

[4.6] Prasītāja ir aprēķinājusi un lūdz piedzīt no Atbildētāja arī likumiskos procentus (6% gadā), kas aprēķināti par neatmaksātā pamatparāda 6 829,21 *euro* apmaksas termiņa nokavējumu par laika periodu no 2019. gada 19. septembra līdz 2022. gada 26. maijam un sastāda 1 100,16 *euro*.

Civillikuma 1756. pants nosaka, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1759. panta 1. un 2. punktu, procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata šādos gadījumos: par katru parāda samaksas nokavējumu un šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem; kā arī par svešu naudu, kad tās turētājs to lietojis savā labā.

Civillikuma 1765. panta otrā daļa nosaka, ka likumisko procentu apmērs par tāda naudas parāda samaksas nokavējumu, kas kā atlīdzība nolīgta līgumā par preces piegādi, par pirkumu vai pakalpojuma sniegšanu, [..] līguma attiecībās, kurās piedalās patērētājs ir — seši procenti no simta gadā.

Civillikuma 1652. panta pirmās daļas 3. punktā noteikts, ka parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas.

Tā kā Atbildētājs pēc aizdevēja vienpusējas atkāpšanās no Līguma nav atmaksājis aizdevumu 6 829,21 *euro* apmērā, kas ir aizdevēja kapitāls, kas visu laiku atrodas pie Atbildētāja, tad tiesa atzīst, ka Prasītājai ir tiesības aprēķināt un lūgt piedzīt no Atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus. Tiesa atzīst, ka nokavējuma procentu 1 100,16 *euro* apmērā aprēķins ir matemātiski pareizs.

[4.7] Prasība daļā par parāda piedziņas izdevumu 16,98 *euro* apmērā piedziņu ir apmierināma pamatojoties uz Parādu ārpustiesas atgūšanas likuma 6. pantu un Ministru kabineta 2013. gada 29. janvāra noteikumu Nr. 61 "Noteikumi par parāda atgūšanas izdevumu pieļaujamo apmēru un izdevumiem, kuri nav atlīdzināmi" 2. punktu.

[5] Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 195. pantu, Civillikuma 1756., 1765. pantu, 1763. panta 1. punktu, prasītajai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt likumiskos 6 (sešus) procentus gadā no kopējās ar spriedumu piespriestās summas. Likumisko nokavējuma procentu pieaugums apstājas, kad to lielums sasniedzis ar spriedumu piespriestās summas lielumu.

[6] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Prasītājai ceļot prasību ir radušies tiesas izdevumi 551,81 *euro* apmērā, tajā skaitā: valsts nodeva 546,96 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,85 *euro* (lietas 8., 46., 57. lapa).

Tā kā celtā prasība ir apmierināta, tad minētie tiesas izdevumi ir piedzenami no Atbildētāja Prasītājas labā.

[7] Lietā radušies ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 9 *euro* apmērā, kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 42. panta noteikumiem ir piedzenami no Atbildētāja par labu valstij.

[8] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu Atbildētājam ir nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, uzliekot par pienākumu iesniegt Zemgales rajona tiesā pierādījumus par tiesas izdevumu samaksu valsts ienākumos.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 194.pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu /Nosaukums A/, reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, parādu 7 956,58 *euro*, tajā skaitā: neatmaksāto aizdevuma summu 6 829,21 *euro*, līgumsodu par procentu samaksas kavējumu 10,23 *euro* par laika periodu no 2019. gada 20. jūlija līdz 2019. gada 18. septembrim, likumiskos procentus 1 100,16 *euro* par laika periodu no 2019. gada 19. septembra līdz 2022. gada 26. maijam, parāda piedziņas izdevumus 16,98 *euro*, kā arī piedzīt tiesas izdevumus 551,81 *euro*.

Par labu /Nosaukums A/ piedzītās summas ir iemaksājamas kontā Nr. /konta numurs/, AS "Luminor Bank".

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 9 *euro*.

Par labu valstij piedzītie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi maksājami: ekonomiskās klasifikācijas kods - 21499, saņēmējs Tiesu administrācija, Antonijas iela 6, Rīga, NMR. 90001672316, ar PVN apliekamās personas reģ. Nr. 90001672316, saņēmēja iestāde Valsts kase, BIC kods

TRELLV22, konts LV51TREL2190458019000.

Noteikt /pers. A/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, uzliekot par pienākumu iesniegt Zemgales rajona tiesā pierādījumus par tiesas izdevumu samaksu valsts ienākumos.

Noteikt /Nosaukums A/tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no /pers. A/ likumiskos nokavējuma procentus 6% (seši procenti) gadā no kopējās piespriestās, bet vēl nepiedzītās summas. Likumisko nokavējuma procentu pieaugums apstājas, kad tas sasniedzis ar spriedumu piedzītās summas lielumu.

Spriedumu 20 dienu laikā var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesai, apelācijas sūdzību iesniedzot Zemgales rajona tiesā.

Tiesnese K. Zaura

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU